

PEDAGOGISCH WERKPLAN

Peutergroep

Onderdak

versie 08 • januari 2026

Beheer

Versienummer	Datum	Wat is er gewijzigd?
01	15-03-2023	Nieuw document
02	05-06-2023	Zin mbt samenvoegen verwijderd onder "groepsopbouw" pagina 6.
03	20-06-2023	Groepsgrootte aangepast naar 14 n.a.v. GGD-inspectie
04	01-01-2024	VE uren aangepast
05	21-11-2024	Openingsdagen aangepast
06	06-12-2024	VE-combinatie met 't Paalhoofd toegevoegd.
07	01-01-2025	VE uren aangepast
08	01-01-2026	VE uren aangepast Opmaak dagritme aangepast Pedagogisch medewerker(s) gewijzigd naar pedagogisch professional(s)

Inhoudsopgave

De best mogelijke start	4
Onze locatie	5
Brengen en ophalen.....	7
Oog voor signalen	8
Zelf doen	10
Lekker voorspelbaar.....	11
Aan de praat.....	14
Spelend leren	16
De eerste vriendschappen	18
Zoveel te ontdekken!	19
Extra ondersteuning.....	20
Doorgaande lijn.....	21
Tot slot	22

De best mogelijke start

Dit pedagogisch werkplan is een locatiespecifieke vertaling van het pedagogisch beleidsplan van Kinderopvang Walcheren.

Het maakt duidelijk op welke manier het pedagogisch handelen vorm krijgt op onze locatie. Het geeft je als ouder of verzorger een duidelijk beeld van de manier waarop we bij peutergroep Onderdak werken.

Voor de leesbaarheid spreken we over het kind in de hij-vorm en bij ouders/verzorgers over de ouder. We gebruiken de volgende afkortingen: KDV voor kinderdagverblijf, PG voor peutergroep en BSO voor buitenschoolse opvang.

De beroepskracht voorschoolse educatie noemen we beroepskracht VE. In de communicatiemiddelen van KOW spreken we over de pedagogisch professional. Hiermee wordt ook de pedagogisch professional bedoeld.

Onze locatie

Naam locatie:	Peutergroep Onderdak
Straat en huisnummer:	Voorhof 3
Postcode en plaats:	4373 DA Biggekerke
Telefoonnummer:	06-14427632
E-mailadres:	onderdak-pg@skow.nl

Peutergroep Onderdak is gevestigd in een Multi Functionele Accommodatie (MFA), waar basisschool Onderdak ook een onderdeel van is. Verder bestaat het MFA uit het dorps huis waar activiteiten voor het hele dorp plaatsvinden en is er een sportzaal, beiden op de benedenverdieping. De kinderen komen binnen via de deur aan de tuinkant, de achterzijde van het MFA.

De peutergroep heeft een lokaal naast groep 1-2. De kinder-wc bevindt zich in het lokaal. Het lokaal heeft veel ramen met zicht op het weiland. De andere groepen van school zitten verdeeld over het gebouw op de beneden- en bovenetage. De buitenspeelplaats is bereikbaar vanuit het lokaal. Het plein is voorzien van een zandbak, een klein houten huisje, een speeltunnel en een schuur met buitenmaterialen.

Om nog meer te kunnen ontdekken dan alleen op de locatie, maken we graag uitstapjes. In de omgeving van peutergroep Onderdak is van alles te beleven en ontdekken voor de kinderen. Zo kunnen we genieten van de landelijke omgeving en de grote speeltuin. Daarnaast spelen we graag in op wat de seizoenen te bieden hebben of wat er in het dorp georganiseerd wordt, er is zoveel te ontdekken!

Openingstijden

Groep	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
PG Onderdak	8.15 – 12.15 uur	Gesloten	8.15 – 12.15 uur	Gesloten	Gesloten

Groepsopbouw

Iedere groep heeft zijn eigen, vaste pedagogisch professionals. Dit is fijn en vertrouwd voor de kinderen en ouders. De pedagogisch professionals kennen de kinderen en weten wat zij moeten doen om in te spelen op de wensen en behoeften van ieder kind. Bij ziekte of afwezigheid wordt een professional waar mogelijk vervangen door vaste collega's, waarbij rekening gehouden wordt met professionals die de kinderen kennen. Naast vaste pedagogisch professionals heeft ook iedere groep zijn eigen ruimte met een herkenbare inrichting. Een fijne, rustige en gezellige plek waar een kind zich thuis voelt. Met een inrichting die wij afstemmen op de leeftijd, ontwikkelingsfase en spelbehoeften van kinderen. Op deze manier kunnen de pedagogisch professionals optimaal inspelen op de behoeften en de emotionele veiligheid van alle kinderen. Door samen in een groep opgevangen te worden, worden kinderen uitgedaagd om sociale vaardigheden te ontwikkelen en te leren met elkaars behoeften rekening te houden.

	PG Onderdak
Leeftijd	2 tot 4 jaar
Aantal kinderen maximaal	14
Aantal pedagogisch professionals	2

Een peutergroep is een horizontale groep. Dit betekent dat er kinderen van ongeveer dezelfde leeftijd bij elkaar zitten. Pedagogisch professionals kunnen op een horizontale groep optimaal inspelen op het ontwikkelingsniveau van de kinderen en zich specialiseren in de bijzondere kenmerken en behoeften van de specifieke leeftijdscategorie. Kinderen maken gemakkelijker vriendjes en zoeken elkaar eerder op in hun spel, omdat de leeftijdsverschillen klein zijn. Vooral voor de jongere kinderen is het van belang dat zij rustig en geconcentreerd kunnen spelen.

Brengen en ophalen

In dit hoofdstuk lees je wat we van jou als ouder verwachten bij het brengen en halen van je kind.

Bij het brengen van het kind begroeten we ouder en kind. We bespreken met elkaar bijzonderheden die van belang zijn voor het verloop van de opvang die dag. Op het moment dat je afscheid neemt, draag je de verantwoordelijkheid voor jouw kind over aan ons. Bewust afscheid nemen is erg belangrijk voor een kind. Het is van belang dat het kind het vertrouwen heeft dat een ouder terugkomt. Zeg altijd gedag tegen je kind en tegen ons. Voor een kind is het belangrijk om te weten dat de ouder weggaat. Wanneer je als ouder het afscheid nemen kort houdt, is de situatie voor een kind het meest overzichtelijk.

Wij ontvangen de kinderen, bij goed weer, buiten. Mocht het weer het niet toelaten, ontvangen wij de kinderen binnen. Na het bespreken van bijzonderheden begeleidt één van ons de kinderen naar de kapstok. Aan het eind van de ochtend spelen wij buiten. Als ouder mag je het schoolplein opkomen bij het ophalen, er is dan de gelegenheid om een goede overdracht te doen.

Als het kind niet door de betreffende ouder/verzorger opgehaald wordt, dient persoonlijk aan de pedagogisch professional vermeld te worden wie het kind komt ophalen. Belangrijk hierbij is:

- Als degene die het kind komt halen een, voor de pedagogisch professional onbekend persoon is, dan dient deze persoon zich, bij twijfel, te legitimeren. Er wordt genoteerd wie het kind komt ophalen;
- Kinderen van wie niet is doorgegeven dat zij door een ander dan de ouder/verzorger, of de bij ons opgegeven personen worden opgehaald, worden niet meegegeven;
- Kinderen jonger dan 8 jaar worden niet meegegeven aan kinderen in de basisschoolleeftijd. Wordt een kind jonger dan 8 jaar opgehaald door een kind van 12 jaar tot 18 jaar, dan dienen ouders hier schriftelijk toestemming voor te geven.

Oog voor signalen

We zijn gevoelig voor de signalen die kinderen op de peutergroep afgeven. Door goed te kijken, oogcontact te maken, vragen te stellen en te luisteren, proberen we de signalen goed te begrijpen en daar op een juiste manier op te reageren.

Hierdoor voelen de kinderen zich begrepen, geaccepteerd en veilig. Zo geven we ze wat ze nodig hebben en leren we hen zo snel mogelijk kennen.

Elkaar leren kennen

Na de aanmelding bij KOW nodigen wij de ouder(s)/verzorger(s) ongeveer één maand voor de startdatum uit voor een intakegesprek op de groep. Tijdens het intakegesprek overleggen en bespreken wij samen hoe de eerste dag op de peutergroep eruitziet. We bespreken met jou als ouder wat de verwachtingen zijn en wat je prettig vindt qua afscheid en lengte van de ochtend. Indien nodig bouwen we de uren op de peutergroep op.

Voordat een kind start nodigen wij ouder(s) en kind uit voor een rondleiding door de school. Op deze manier heeft een kind al kennis gemaakt met ons en de ruimte voordat hij de eerste keer start bij ons op de peutergroep. Het openen van de dag doen wij in de kring, tijdens dit kringmoment stellen wij de nieuwe kinderen aan elkaar voor.

In de periode dat een kind naar onze peutergroep komt, hechten wij veel belang aan contact met de ouders. We hebben, drie maanden na de start, een gesprek met ouders over hoe de start is gegaan. Ook plannen we een gesprek rondom de derde verjaardag en voordat het kind naar school gaat.

Op de groep werken wij aan de hand van thema's, deze bestaan uit periodes van zo'n zes weken. Aan het eind van een periode sluiten wij deze af, hierbij worden ouders uitgenodigd. Op deze manier kun je goed zien wat we in de afgelopen periode hebben gedaan en is er ruimte voor extra contact.

Bij wat grotere activiteiten vragen wij soms de hulp van ouders. Wij willen vorm gaan geven aan een ouderwerkgroep en hopen deze op korte termijn te kunnen samenstellen.

Tijdens de haal- en brengmomenten is er altijd tijd en ruimte voor een korte overdracht. Als er behoefte is aan meer contact kunnen we een afspraak maken.

Mocht je als ouder tijdens de ochtend van de peutergroep vragen hebben, dan mag je altijd bellen.

Via het ouderportaal houden wij ouders minimaal één keer per week op de hoogte van de activiteiten op de groep. Mochten wij, tijdens de ochtend, merken dat een kind zich niet prettig voelt dan nemen wij contact met de ouder op zodat wij kunnen bespreken wat te doen.

We zijn er voor je

Tijdens de ochtenden op de peutergroep zorgen wij ervoor dat er altijd iemand op de groep aanwezig is. Wij stemmen onderling af wie welke taken op zich neemt die ochtend. Zo verzorgt de één bijvoorbeeld de kring en helpt de andere de kinderen bij de jassen en schoenen.

Voor ons is het belangrijk om aandacht voor de kinderen te hebben, dit betekent dat wij alle activiteiten samen oppakken waardoor er ook ruimte is voor extra aandacht voor kinderen indien nodig. Ook splitsen wij de groep soms op; we blijven dan in hetzelfde lokaal, maar de ene groep gaat bijvoorbeeld schilderen en de andere groep wordt voorgelezen. Hierdoor kunnen wij de volledige aandacht aan de kinderen besteden en is er extra veel ruimte voor ieder kind.

Zodra de kinderen buiten spelen zijn de wij als pedagogisch professionals ook buiten. Daarnaast spelen wij, met enige regelmaat, samen buiten met de kinderen van groep 1/2. Tijdens deze momenten is ook de

leerkracht van groep 1/2 buiten aanwezig. Naast het buitenspeelmoment met groep 1/2 zijn er nog meer activiteiten die wij samen uitvoeren. Zo zingen wij weleens samen liedjes, kijken samen naar een filmpje of werken samen aan een thema. Wij vinden het belangrijk dat de doorstroom naar de basisschool zo soepel mogelijk verloopt. Door deze activiteiten samen op te pakken, leren de kinderen uit de peutergroep en groep 1/2 elkaar kennen en is ook de juf van groep 1/2 al bekend bij de kinderen.

Zelf doen

Op de peutergroep stimuleren we kinderen actief om dingen zelf te proberen, eigen keuzes te maken en met eigen ideeën te komen. Want: wie zelf mag proberen, houdt zin om te leren.

Zo leren kinderen nieuwe vaardigheden en krijgt het zelfvertrouwen een boost. Ook leren we de kinderen dat elk kind uniek is en mag zijn wie hij is. Iedereen heeft talenten en je komt verder als je elkaar een handje helpt.

Help mij het zelf te doen

Tijdens de ochtenden stimuleren wij de kinderen om hun zelfstandigheid te vergroten. De kinderen mogen helpen met kleine taken zoals het wassen van het fruit en de bekers op tafel zetten.

Opruimen doen wij standaard met de hele groep. Om duidelijk te maken dat het tijd is om op te ruimen laten we een belletje horen en zingen wij een liedje met de kinderen. Hierna geven wij ieder kind een eigen taak, bijvoorbeeld het opruimen van de blokken.

Tijdens het aan- en uitdoen van de jassen en schoenen aan het begin en het eind van de dag, stimuleren wij de kinderen zelf hun schoenen en jassen aan en uit te trekken. Bij de handelingen die ze nog niet zelf kunnen, geven wij een helpende hand. Wij stimuleren de kinderen ook om elkaar te helpen, als iemand al klaar is kan hij of zij een ander kind helpen.

Op de groep is een peutertoilet aanwezig, hier kunnen kinderen de hele ochtend gebruik van maken. Kinderen die volledig zindelijk zijn gaan zelfstandig naar het toilet. Als zij hier nog hulp bij nodig hebben, vragen zij dit aan de pedagogisch professional. Tijdens het toiletbezoek is er altijd één van ons in de buurt. In principe laten wij het kind dit zelf doen en helpen wij alleen bij de dingen die zij (nog) niet zelf kunnen. Bijvoorbeeld het openmaken van een knoop. Na het toiletbezoek wassen zij zelf hun handen.

Ieder kind is uniek

Op de peutergroep zien wij veel kinderen en ieder kind is anders. Om ervoor te zorgen dat ieder kind krijgt wat hij nodig heeft, hebben wij oog voor ieder kind. Kinderen mogen zelf kiezen waar ze mee spelen en wij ondersteunen waar nodig. Soms komt het voor dat kinderen hier zelf om vragen, maar ook kinderen die niet zelf vragen hebben onze aandacht. Hiermee kijken wij één-op-één wat een kind wil. We gaan samen zitten met het kind en helpen hem bij het maken van zijn keuzes. Hierdoor komt het soms bijvoorbeeld ook voor dat een kind een bepaald knutselwerkje een keer niet gemaakt heeft omdat hij liever nog even met de auto's of het keukentje wilde spelen.

Tijdens de ochtenden op de peutergroep hebben wij oog voor ieder kind. Wij kijken altijd naar de behoefte van het kind zelf. Dat geldt tijdens zowel kringmomenten als tijdens vrij spel, eet- en drinkmomenten en activiteiten. Kinderen mogen zelf keuzes maken in waar ze mee spelen, wat voor fruit ze eten en hoe ze hun knutselwerkje maken. Wij zijn altijd beschikbaar, dit merken de kinderen doordat wij altijd in de ruimte aanwezig zijn, oogcontact maken en de kinderen aanmoedigen, complimenteren en ondersteunen.

Als een kind behoefte heeft aan een één-op-één-moment geven wij die en vragen we aan het kind wat hij/zij fijn vindt. Het ene kind wil graag op schoot, terwijl voor het andere kind samen spelen fijn is.

Lekker voorspelbaar

Een vast dagritme; het lijkt misschien wat saai, maar kinderen houden ervan. Zo weten ze waar ze aan toe zijn en wat er van hen wordt verwacht. Dat geeft rust.

Doen we dan nooit iets spontaans? Natuurlijk wel, maar dan leggen we het uit aan de kinderen. Verder richten we de ruimtes overzichtelijk in en houden we ons aan vaste huisregels en afspraken. Wel zo duidelijk voor de kinderen.

Structuur bieden

Op de groep maken wij gebruik van dagritme kaarten van Puk. Dit zijn plaatjes van de activiteiten die op een vaste plek op de groep hangen. Zo kunnen de kinderen zien wat er van hen verwacht wordt en wat er die ochtend gaat gebeuren. Tijdens de eerste kring bespreken wij wat wij met de kinderen die dag gaan doen, de dagritme kaarten maken dit visueel voor de kinderen. De kinderen weten bij welk deel wij zijn doordat we een knijper aan de desbetreffende kaart hangen. Bij de kleutergroepen wordt er ook gebruik gemaakt van dagritme kaarten. Door hier op de peutergroep al mee te werken wordt de overstap naar de kleutergroep makkelijker.

Voor het opruimen en bij eet- en drinkmomenten zingen wij altijd hetzelfde liedje. Zo weten de kinderen dat het ene moment eindigt en welk volgend groepsmoment zich aankondigt.

Voor elk spel een plek

Iedere ochtend hangen de kinderen, onder begeleiding van ons, hun eigen jas en tas op aan de kapstok. Persoonlijke spullen van de kinderen mogen ze laten zien in de kring, waarna zij deze bewaren in hun eigen tas. Wij hebben onze ruimte ingericht met verschillende hoeken. De hoeken zijn voor de kinderen duidelijk doordat ze kunnen zien wat er waar staat. Wij hebben een huishoek met een keuken, een hoek met een grote boot en een blokkenhoek, hierbij hangt een afbeelding. Het overige speelgoed staat in de kasten. Wij spreken altijd af, dat kinderen het moeten vragen als ze iets uit de kast willen. Kinderen mogen een keuze maken in welke hoeken ze willen spelen of zij kiezen ervoor een activiteit aan tafel te doen (bijvoorbeeld het maken van een puzzel).

Op de woensdagochtend maken wij gebruik van de gymzaal van school. Zeker in de winter is dit de ideale plek om kinderen even vrij te laten bewegen. Daarnaast bieden wij hier activiteiten aan die goed zijn voor de stimulering van de grote motoriek. Kinderen kijken altijd erg uit naar dit speelmoment in de gymzaal. Het schoolplein grenst aan de weilanden, hierdoor zitten wij dicht bij de dieren. Schapen, ganzen, eenden, koeien en paarden, ze zijn allemaal te zien vanaf het schoolplein.

Het lokaal is een 'open' ruimte waardoor wij de kinderen vanaf iedere plek kunnen zien, hierdoor kunnen wij snel reageren op de kinderen.

Zindelijkheid

Een vast onderdeel in het dagritme is verschonen of naar de wc gaan. Thuis kan een kind al verder zijn in het proces van zindelijkheid dan op de peutergroep. We volgen hierbij het kind en gaan niet sneller dan het kind aangeeft.

Tijdens het intakegesprek bespreken wij onder andere hoe het staat met de zindelijkheid van een kind. Als een kind op de peutergroep interesse laat zien in het naar de wc willen gaan, zullen wij dit met de ouders bespreken. Wij vinden het belangrijk om te weten hoe jullie thuis omgaan met de zindelijkheid en sluiten hierop aan. Wij zullen het kind dan meenemen tijdens de wc-ronde en complimenteren de kinderen als ze op de wc hebben gezeten, of ze nou wel of niet hebben geplast en/of gepoept. Het proberen is ook al een compliment waard! Wij vragen ouders om te zorgen voor extra reservekleding in de tas. Een ongelukje kan

altijd gebeuren, dit geeft helemaal niks en hoort bij het proces. Wanneer een kind tweemaal op een ochtend een ongelukje heeft gehad, krijgt hij een luier aan. Het is namelijk niet fijn voor het kind dat het meermaals 'misgaat'. We proberen het de volgende keer op de peutergroep gewoon weer opnieuw.

We willen je vragen je kind pas een luierbroekje aan te trekken als het actief bezig is met zindelijkheid. Als dit nog niet het geval is, is een gewone luier prettiger. Om deze te verschoneren hoeven niet de schoenen, broek etc. uitgedaan te worden.

Wat een dag(ritme)!

Onderstaande tijden zijn richtlijnen. Wij maken daarbij voortdurend de afweging tussen het dagritme van de groep en individuele behoefte van de kinderen.

Het dagritme zorgt voor een goede balans tussen samen, alleen, rust en uitdaging.

Van	tot	Activiteit	Ontwikkelingsgebied*
08.15	08.30	Ontvangst van ouders en kinderen (bij achterdeur). Kinderen kiezen waarmee zij willen spelen. Het inloopkwartier is de gelegenheid voor ouders en pedagogisch professionals om informatie uit te wisselen over het thema, het thema-aanbod en de manier waarop er mee gewerkt wordt zodat ouders dit thuis ook kunnen stimuleren (met name voor doelgroepkinderen).	O – SE
08.30	08.45	Eerste kring. Dagopening. We zingen het liedje van goedemorgen, praten over welke dag en wat voor weer het is. We bespreken wie er zijn en wat we deze dag gaan doen aan de hand van de dagritmekaarten. Verder komt het thema van dat moment aan bod. Puk de pop is hier altijd bij aanwezig. In zijn rugzak zit altijd iets wat met het thema te maken heeft en wat de kinderen uitdaagt tot interactie, taal en spel.	T – SE – OG
08.45	09.45	Vrij spel: aan de hand van het thema en behoeftes van de kinderen bieden we activiteiten aan waarbij de kinderen zich spelenderwijs kunnen ontwikkelen door middel van begeleid-, samen-, of individueel spel.	T – SE – M
09.45	10.00	Gezamenlijk opruimen van het speelgoed, de kinderen krijgen allemaal een taak. De pedagogisch professionals ondersteunen de kinderen en sporen de kinderen aan die het opruimen nog moeilijk vinden.	M
10.00	10.15	Naar het toilet en luiers verschoneren: Eén van ons verschoont de luiers, de ander gaat met de overige kinderen naar het toilet. Uiteraard mogen de kinderen ook tussendoor gebruik maken van het toilet.	T – SE – M
10.15	10.30	Tweede kring: tijdens deze kring eten we een cracker en drinken de kinderen. We bespreken de ochtend met elkaar, zingen een (thema) liedje of spelen in op wat een kind te vertellen heeft. Als er een verjaardag of andere bijzondere gelegenheid is, maken we een grote kring om dit samen te vieren.	T – SE – M
10.30	11.15	Op woensdagochtend gaan wij naar de gymzaal. Hier doen wij activiteiten die gericht zijn op de grote motoriek. Op maandagochtend doen wij een activiteit op de groep, bijvoorbeeld knutselen. Hierbij zijn de activiteiten meer gericht op de fijne motoriek.	T – SE – M

11.15	11.30	Derde kring: Tijdens deze kring eten wij fruit. Als wij klaar zijn met eten trekken wij de jassen en schoenen aan.	T – SE – M
11.30	12.00	Buitenspelen: de kinderen spelen buiten met elkaar; met de fietsen of in de zandbak met bijbehorend speelgoed. Het buitenspel zal zoveel mogelijk aansluiten bij het thema en dus ook de nodige variatie geven. Met slecht weer sluiten we het dagdeel binnen af met een gestructureerde activiteit, muziek- of beweegactiviteit.	M – SE
12.00	12.15	Vanaf deze tijd kunnen de kinderen worden opgehaald.	O

* Uitleg begrippen ontwikkelingsgebieden:

T = Taalontwikkeling

SE = Sociaal emotionele ontwikkeling

M = Motorische ontwikkeling

O = Ouderbetrokkenheid

OG = Ontluikende gecijferdheid

Aan de praat

Door te praten en uitleg te geven, weten de kinderen wat een pedagogisch professional doet en wat er gebeurt. Deze voorspelbaarheid geeft de kinderen een veilig gevoel.

Uiteraard houden we rekening met het begripsniveau en de interesses van het kind. Ook als het even mis gaat, leggen we uit aan de kinderen wat er gebeurt. Zo leren kinderen de situatie beter te begrijpen, hun gevoelens te verwoorden en de gevolgen van hun handelen beter te begrijpen.

De wereld begrijpen

We starten de dag in de kring waarbij we, samen met de kinderen, de namen opnoemen van iedereen die er is. Hierna kijken we of er kinderen afwezig zijn. Hierdoor leren de kinderen elkaars naam en worden ze persoonlijk betrokken.

We starten de dag met het liedje 'Goedemorgen' van Puk en vragen of iedereen lekker heeft geslapen. Hierna praten we over welke dag het is en zingen we een liedje van de dagen van de week. De kinderen krijgen de ruimte om spulletjes te laten zien die ze van huis hebben meegenomen en ze mogen altijd iets vertellen wat ze willen delen.

Bij de start van een nieuw thema bespreken wij dit thema in de kring, hierbij gebruiken wij ook altijd tastbare materialen zoals bijvoorbeeld een flesje, luier en speentje bij het thema 'hoera een baby' of regenkleding en een paraplu bij het thema 'regen'. We praten veel en er is ruimte voor de kinderen om vragen te stellen of zelf te vertellen. Misschien is er wel net een nieuw baby'tje geboren in de familie. We proberen zoveel mogelijk aan te sluiten bij de belevingswereld. Tijdens het eerste kringmoment herhalen wij het thema waar we aan werken en we vertellen wat er die dag op het programma staat.

Goed verhaal

We hebben een ruim aanbod van liedjes, rijmpjes en versjes die we regelmatig met de kinderen herhalen. Zo stimuleren we de taalontwikkeling. De boekjes en liedjes die we aanbieden hebben altijd te maken met het thema van dat moment.

Voorleesmomenten hebben wij in de kring met de volledige groep, maar regelmatig ook met kleinere groepjes. Tijdens het voorlezen worden de kinderen gestimuleerd om goed te kijken en mee te denken, door bijvoorbeeld te vragen wat ze zien op de plaatjes en of ze dat kennen. Bij sommige boeken gebruiken wij attributen, zoals kleine knuffeltjes of spelen wij, na het voorlezen, een stuk van het verhaal na. In het lokaal is een bankje voor de kinderen met daarbij boeken die ze altijd zelf mogen pakken, zo kunnen ze altijd zelf in boeken kijken tijdens het vrij spelen en soms vraagt een kind om samen een boek te bekijken, dit kan natuurlijk altijd.

Een mooi gebaar

Tijdens de thema's maken wij gebruik van voorwerpen om het thema te verduidelijken. Denk aan het thema 'hoera een baby', dan nemen we speentjes, flesjes, luiers mee. Om het nog duidelijker te maken voor de kinderen, hangen wij platen op met woorden en tekeningen die bij het thema horen (bijvoorbeeld baby, huilen, luier, bad, papa, mama). Het zingen van liedjes ondersteunen wij met gebaren.

Er zit muziek in

Muziek maakt een groot deel uit van de dagelijkse activiteiten bij ons op de peutergroep. We zingen, maar wij gebruiken ook wekelijks muziekinstrumenten of bijvoorbeeld oude emmers om op te trommelen. Ook doen we wekelijks in de kring spelletjes met klappen in de handen of stampen met de voeten, waarbij wij begrippen als langzaam en snel en hard en zacht gebruiken.

Naast het zingen en muziek maken op de groep maken wij ook gebruik van muziek tijdens activiteiten in de gymzaal. Wij kiezen er bewust voor om geen muziek te gebruiken als achtergrond (muziek), maar het bewust in te zetten. Kinderen beleven op deze manier plezier aan muziek en het is daarnaast ook goed voor hun ontwikkeling.

Spelend leren

Kinderen krijgen bij ons alle ruimte om te ontdekken. We bieden allerlei soorten speelgoed aan, doen verschillende activiteiten en laten ze contact maken met andere kinderen. Zo stimuleren we hun motorische ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, taalontwikkeling en hun creativiteit.

Daarbij kijken we goed waar een kind in zijn ontwikkeling is en wat er nodig is om bij de volgende stap te komen, want we vinden het belangrijk om een kind niet te overvragen.

Spelenderwijs

Onze ruimte is ingedeeld in verschillende hoeken. Kinderen mogen zelf kiezen waar ze mee willen spelen en of ze dit alleen of samen willen doen. Veel materiaal kunnen ze zelf pakken. Op de groep staan enkele dichte kasten, als de kinderen hier iets van willen moeten zij dit vragen aan ons. Dit wordt besproken met de kinderen. Naast het gebruikelijke speelgoed maken wij ook gebruik van dozen, oude kleding en materialen uit de natuur om de creativiteit te stimuleren. De materialen die wij aanbieden dagen de kinderen uit om te spelen. Naast het spelen op de groep gaan wij één keer per week naar de gymzaal, hier bieden wij zowel gestructureerd spel als vrij spel aan.

Ongestoord spelen

Tijdens het vrij spelen laten wij de kinderen zelf spelen, als wij zien dat het kind ondersteuning nodig heeft zullen wij hierbij aansluiten. We zijn voor de kinderen aanwezig en beschikbaar. Dit doen wij door bij de kinderen in de buurt te zitten, op de grond of op een lage stoel en niet te veel heen en weer te lopen. Hierdoor ervaren wij rust op de groep en kunnen de kinderen ongestoord hun eigen spel spelen. Door verschillende speelhoeken en duidelijke afspraken over het gebruik van spel materiaal weten de kinderen wat ze mogen binnen welke kaders en hebben ze alle ruimte om hun eigen spel te ontwikkelen.

Gelijke kansen voor iedereen

Peuters met een VE-indicatie komen zodra ze 2,5 jaar zijn totdat ze naar de basisschool gaan twee ochtenden naar peutergroep Onderdak en twee ochtenden naar een andere peutergroep locatie van KOW. Dit kan zijn peutergroep Paalhoofd in Zoutelande of peutergroep Pien in Koudekerke. Hoe het aantal VE-uren voor een peuter in de gehele peuterperiode vastgesteld is, is te lezen in het pedagogisch beleidsplan.

Samen met ouders

Tijdens de intake ontvangen wij graag informatie over je kind en delen wij informatie uit over de peutergroep en algemene informatie over KOW. Na drie maanden nodigen wij ouders uit voor een evaluatie. Tijdens de ochtenden op de peutergroep zien wij de kinderen en hun ontwikkeling, dit betekent dan ook dat we je op de hoogte brengen van de ontwikkeling van jullie kind. Rond het derde levensjaar en voor de start op de basisschool vullen wij een observatieformulier in aan de hand van wat we het afgelopen jaar van een kind hebben gezien, dit doen we aan de hand van de ontwikkelingslijnen. Deze informatie bespreken wij met ouders tijdens een gesprek. Mochten er zorgen zijn over jullie kind dan bespreken wij deze direct en wachten wij uiteraard niet op het 'ingeplande' moment.

Tijdens de breng- en haalmomenten is er de gelegenheid om bijzonderheden met elkaar te delen. Als er meer behoefte is aan uitgebreider contact is dat altijd mogelijk. Wij vinden het belangrijk om ouders te betrekken bij de dingen die wij doen op de peutergroep. Ouders ontvangen een themabrief en het thema sluiten wij vaak af met een activiteit waarbij alle ouders uitgenodigd worden. Tijdens de afsluiting van het thema laten wij met de kinderen aan de ouders zien waar wij aan hebben gewerkt, daarnaast sluiten wij af

met een gezamenlijke activiteit. Zoals bijvoorbeeld een muziekactiviteit of het samen versieren van een beschuitje bij het thema 'hoera een baby'. Daarnaast vragen wij ouders om te helpen bij grotere activiteiten. Ook zijn er inloopmomenten, wanneer deze zijn wordt gedeeld in het ouderportaal.

Ontwikkelen door te bewegen

Naast het feit dat wij dagelijks buitenspelen met de kinderen gaan wij ook wekelijks naar de gymzaal. Hier bieden wij verschillende activiteiten aan die het klimmen, klauteren, balanceren, rennen en springen stimuleren. De kinderen kunnen zo oefenen met bewegen en de grote motoriek wordt hierbij gestimuleerd.

Tijdens de kringmomenten zitten wij niet alleen. Wij bewegen ook, we starten regelmatig met 'ochtendgymnastiek' en werken vaak met ritmes door het klappen in de handen en stampen met de voeten. Daarnaast is het aanwijzen van lichaamsdelen regelmatig aan de orde. De kinderen mogen dan gaan staan en wijzen de lichaamsdelen aan die we opnoemen. Ook het luisteren naar en dansen op muziek doen wij wekelijks.

Kijk eens wat ik durf!

Tijdens het spelen in de gymzaal bieden wij regelmatig activiteiten aan waarbij kinderen uitgedaagd worden om nieuwe dingen te doen. Bijvoorbeeld het lopen over een bank of het springen op een trampoline. Op deze manier leren de kinderen uitdagingen aangaan en hun grenzen te verleggen. Op het schoolplein spelen de kinderen met fietsen en grote blokken. Wij hebben zowel fietsen met als zonder trappers zodat kinderen hierin kunnen 'groeien'. Op het schoolplein en in de gymzaal mogen de kinderen ook rennen en verwerken we het rennen in spelvorm. Tijdens het spelen binnen knutselen wij regelmatig, wij knippen dan ook met de kinderen. Hierbij gebruiken wij scharen voor kinderen en wij observeren of een kind al zelf kan knippen of hierbij begeleiding nodig heeft. Op de groep hebben wij een speelboot staan, hier kunnen de kinderen in en op spelen. Deze boot stimuleert het klimmen en klauteren op relatief lage hoogte.

De eerste vriendschappen

Naast hutten en zandkastelen, bouwen kinderen op de peutergroep ook aan vriendschappen. Misschien is dat wel het mooiste aan de kinderopvang.

De kinderen maken samen lol en leren om naar elkaar te luisteren, elkaar te helpen en op hun beurt te wachten. Dat gaat niet altijd vanzelf. Daarom begeleiden we de kinderen in het omgaan met elkaar. Bijvoorbeeld door kinderen te leren elkaar complimentjes te geven of ruzies weer bij te leggen. Daar hebben ze hun leven lang profijt van!

Jouw kind op de groep

Tijdens het spelen met andere kinderen vinden wij het belangrijk om de kinderen te begeleiden in het omgaan met elkaar. Welke invloed heeft hun gedrag op een ander? Wij oefenen tijdens verschillende momenten dat ze op elkaar moeten wachten, dat ze elkaar moeten helpen en hoe ze om kunnen gaan met een conflict. Wij stimuleren het samenspel en de contacten tussen de kinderen.

Samen verschillend

Bij ons op de peutergroep hebben wij kinderen uit verschillende culturen en met verschillende normen en waarden. Wij leren de kinderen dat ze zichzelf mogen zijn en hun eigen keuzes mogen maken. Tijdens verhalen, kringgesprekken en dergelijke leren wij kinderen dat iedereen verschillend is en dat je mag zijn wie je bent.

Zoveel te ontdekken!

Om nog meer te kunnen ontdekken dan alleen op de locatie en de ontwikkeling te stimuleren door er samen op uit te gaan, maken we graag uitstapjes met de kinderen.

Eerder in het hoofdstuk **Onze locatie** heb je kunnen lezen wat er bij ons allemaal in de omgeving te doen is.

Wanneer we een uitstapje willen ondernemen dat niet op loopafstand van de locatie ligt, informeren we ouders hier minimaal één week voorafgaand aan het uitstapje over door middel van een bericht in het ouderportaal. Het protocol 'Uitstapjes' is een intern document, maar is op aanvraag in te zien.

Extra ondersteuning

Bij Kinderopvang Walcheren zijn conform de wetgeving pedagogisch beleidsmedewerkers VE aangesteld, onder de naam van VE-coach. De VE-coach is de schakel tussen het opgestelde pedagogisch beleid en de uitvoering daarvan.

De VE-coach is regelmatig aanwezig op de locatie om de kwaliteit van het VE-aanbod te verhogen voor onze (doelgroep)peuters. Ze ondersteunt de pedagogisch professionals door te coachen op:

- Het educatief-pedagogisch handelen;
- het kind volgsysteem, om de ontwikkeling van de kinderen te monitoren;
- de betrokkenheid van ouders;
- de samenwerking met en de overgang naar school (doorgaande leerlijn);
- de zorgstructuur;
- de inrichting van de speelleeromgeving.

Bij peutergroep Onderdak is conform de wetgeving een pedagogisch beleidsmedewerker VE aangesteld, onder de naam van VE-coach. Voor het jaar 2026 is voor peutergroep Onderdak 40 uur beschikbaar voor de VE-coach (aantal doelgroepkinderen x 10 uur, peildatum 1 januari 2026). KOW vindt pedagogische kwaliteit belangrijk en maakt daarom een bewuste keuze om minimaal 40 uur beschikbaar te stellen aan VE-coaching per peutergroep, waardoor we een basiskwaliteit op de groep kunnen en willen bereiken.

Doorgaande lijn

Kinderen verlaten de peutergroep meestal pas wanneer zij naar de basisschool gaan, maar het komt ook regelmatig voor dat kinderen van een peutergroep naar de BSO gaan.

Gaat de opgedane kennis over je kind dan verloren? Nee hoor! Er is sprake van een doorgaande lijn en jij kunt daar een rol in spelen als ouder.

Doorstroming van de peutergroep naar de BSO

Kinderen van basisschool Onderdak gaan, samen met kinderen van basisschool 't Klinket in Koudekerke, naar BSO Pien in Koudekerke. Kinderen van basisschool Onderdak worden met de taxi vervoerd. Er is geen overdracht tussen de peutergroep en de BSO. Indien gewenst en bij akkoord van de ouder kunnen wij de pedagogisch professionals van de BSO van extra informatie voorzien.

Doorstroming van de peutergroep naar de basisschool

Bij het vertrek van een kind met een VE-indicatie van de peutergroep, dragen wij de KIIK! registratie over aan de leerkracht. De pedagogisch professional licht de informatie mondeling toe aan de leerkracht.

We geven elke ouder het kinddossier in tweevoud mee. Zo kun je een exemplaar zelf bewaren en één exemplaar overhandigen aan school. Dit wordt gestimuleerd, maar is niet verplicht. Ouders maken zelf de keuze om de informatie uit het kinddossier over te dragen aan de basisschool.

Samenwerking met de basisschool

De KOW-locatie op Onderdak heeft één peutergroep. Om ook contacten te hebben met kinderen buiten de groep sluiten wij regelmatig aan bij activiteiten op school. Zeker een keer per week spelen wij buiten met de kleuters. Ook binnen ondernemen wij samen activiteiten zoals het zingen van liedjes of het luisteren naar een verhaal. Bij de jaarlijkse vieringen sluiten wij aan waar mogelijk. Dit heeft onder andere te maken met de dagen waarop de vieringen plaatsvinden.

Tot slot

Zoals we ons best doen om ieder kind een prettige opvang te bieden met ruimte om te ontdekken, te spelen en te leren, hebben we met de grootst mogelijke zorg dit werkplan samengesteld.

We hopen je een duidelijk beeld te hebben gegeven over onze werkwijze. Mocht je desondanks vragen hebben, verduidelijking willen of graag iets aan ons kwijt willen over dit werkplan, dan staan wij uiteraard voor je klaar.

 0118 - 61 45 32

 info@skow.nl

 www.kinderopvangwalcheren.nl